

*Załącznik do Uchwały Nr 5/2021
Rady Rodziców Szkoły Podstawowej
im. ks. Antoniego Podgórskiego w Iwoniczu
z dnia 28 września 2021 r.*

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

IM. KS. ANTONIEGO PODGÓRSKIEGO W IWONICZU

r. szk. 2021/2022

UKŁAD TREŚCI W PROGRAMIE WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYM

- I. Wizja i misja szkoły.**
- II. Podstawa prawna.**
- III. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2020/2021 dotyczące szkół podstawowych.**
- IV. Założenia teoretyczne Programu, wnioski i rekomendacje po Diagnostyce - najważniejsze wartości, model absolwenta, czynniki chroniące i czynniki ryzyka – mocne strony oraz rozpoznane zagrożenia i zachowania problemowe uczniów.**
- V. Cele ogólne i szczegółowe.**
- VI. Zadania wychowawczo – profilaktyczne i pożądane efekty ich realizacji.**
- VII. Innowacje, programy i projekty wychowawczo-profilaktyczne realizowane w szkole:**
- VIII. Założenia ewaluacyjne.**
- IX. Załączniki do Programu.**

I. WIZJA NASZEJ SZKOŁY

„Do szkoły wchodzimy uśmiechnięci, a wychodzimy z niej radośni”

MISJA

Jesteśmy szkołą:

- bezpieczną,
- promującą zdrowy styl życia,
- promującą chrześcijański system wartości,
- współpracującą z instytucjami lokalnymi i integrującą środowisko lokalne,
- pomagającą uczniom rozwijać swoje talenty i osiągać sukcesy,
- prowadzącą działania przygotowujące uczniów do wyboru właściwej drogi życiowej,
- zapewniającą równość szans i sprawiedliwość społeczną,
- wspierającą ducha partnerstwa między uczniami i pracownikami, między rodzicami a szkołą, między społecznością lokalną a szkołą,
- zapewniającą dobrze zorganizowane, atrakcyjne zajęcia w dobrze wyposażonej szkole,
- wspierającą pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym całe życie.

II. Podstawa prawna Programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki

dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Rozporządzenia MENiS z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki.
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

III. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

- 1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.**
- 2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.**
- 3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.**
- 4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.**
- 5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.**
- 6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.**

IV. Założenia teoretyczne programu, najważniejsze wartości, model absolwenta, mocne i słabe strony, wnioski i rekomendacje

1. Wychowanie w naszej szkole ma charakter:

- **integralny** - obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia: fizyczną, poznawczą, emocjonalną, moralną, duchową i społeczną;
- **personalistyczny** - postrzegamy uczniów, jako osoby - podmioty z przynależną im wolnością, szacunkiem, równością, tolerancją, ale także i odpowiedzialnością;
- **indywidualny** - zawsze uwzględniamy etap rozwoju i możliwości psychofizyczne ucznia.

W pracy wychowawczej kierujemy się nadrzędnymi i uniwersalnymi wartościami pozwalającymi wyjść poza krąg własnego interesu, własnych potrzeb, pragnień i aspiracji, w kierunku wymogów stawianych przez więzy z innymi ludźmi i czynienia tego, co nie tylko „ważne dla mnie”, ale też „ważne dla innych”, a przede wszystkim „ważne samo w sobie”. Chcemy wychowywać dzieci do **prawdy, dobra i piękna**, jako antidotum wobec fałszowania rzeczywistości, zła i brzydoty. [...]

Definicja wychowania: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo oświatowe).

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia” (art. 5 Ustawy Prawo oświatowe).

Uczestnicy i adresaci Programu: uczniowie, nauczyciele i rodzice;

Współpraca wychowawcza z instytucjami: z sądem, policją, Gminą / Opieką Społeczną; Kołem Gospodyń Wiejskich. Strażą Pożarną, Biblioteką Publiczną, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Filharmonią Podkarpacką, teatrami, kinami, szkołami z terenu Gminy, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 1 w Krośnie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

2. Diagnoza:

Program wychowawczo-profilaktyczny został zmodyfikowany na podstawie:

- **Monitoringu**, w tym wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w 2020 r. i 2021 roku.

Rozpoznano nowe czynniki chroniące (mocne strony) i czynniki ryzyka oraz zmieniła się częściowo gradacja wartości uznawanych za najważniejsze. Zasadniczo w Programie nie zmieniły się cele i zadania, natomiast zostały wyeksponowane i dodane treści, na które wskazują MEiN oraz badani ankietowo uczniowie, rodzice i nauczyciele.

- **sprawozdań i dokumentacji** wychowawców klas oraz specjalistów pracujących z dziećmi
- wniosków i rekomendacji przyjętych podczas konferencji podsumowującej.
- **informacji płynących ze współpracy z instytucjami**, tj. Urzędem Gminy, GOPS-em (Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

3. **Wnioski i rekomendacje wynikające z diagnozy.**

Należy:

- **zorganizować zajęcia wyrównawcze po długim okresie nauczania zdalnego**, zwłaszcza z przedmiotów egzaminacyjnych,
- nadal pracować nad postawą i zachowaniem uczniów na lekcjach, w tym ewentualnie zdalnych,
- przypominać o obowiązku odrabiania zadań domowych oraz o systematycznej nauce,
- zajęcia edukacyjne prowadzić z elementami oceniania kształtującego (NaCoBeZu),
- **więcej zajęć i zadań prowadzić w grupie** (prace projektowe),
- **dbać o zdrowie psychiczne uczniów**, skłaniać dzieci do kontaktowania się ze sobą i współpracy, nie pozwalać na wykluczanie z grupy,
- **planować więcej lekcji i działań integracyjnych oraz wspierających rozwój emocjonalny** i poczucie własnej wartości,
- uspołeczniać dzieci z deficytami funkcji społecznych,
- uczyć radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, rozwiązywania konfliktów,
- **kształtować postawy sprzyjające rozwojowi społecznemu, uczciwości**,
- **ułatwić proces adaptacji do klasy I oraz do nowej szkolnej rzeczywistości, jaką stanowi przejście z III do IV klasy**,
- **ułatwić korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej**, wskazać osoby i miejsca, w których można szukać wsparcia,
- **przypominać o wartości zdrowia, uczyć zapobiegania chorobom zakaźnym i radzenia sobie w czasie pandemii**,
- **wpajać zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, dbać o cyberbezpieczeństwo**,
- **konsekwentnie egzekwować zapisy regulaminu szkolnego i procedur**,
- **szkolić nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki**.

W roku szkolnym 2021-22 należy ponadto:

- **przeprowadzić aktualną „Diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole i środowisku”;** badać występowanie zachowań ryzykownych, poddać diagnozie zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych,
- w Programie Wychowawczym należy uwzględnić przekazywanie uczniom **informacji na tematy:**
 - a) **szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych**, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,

b)dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,
c) skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

- zbadać aktywność internetową uczniów oraz częstość doświadczania cyberprzemocy,
- monitorować zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, dbać o nie we współpracy z rodzicami i specjalistami.

4. Wartości uznawane przez społeczność szkolną za najważniejsze:

- bezpieczeństwo i zdrowie – szczególnie w warunkach pandemii covid-19,
- tolerancja i szacunek dla innych,
- przyjaźń, koleżeństwo, dobre kontakty z rówieśnikami,
- poczucie własnej wartości
- rodzina.

Wartości, które należy wpajać szczególnie w roku sz. 2021/22:

- prawda dobro, szlachetność,
- zaangażowanie społeczne,
- odpowiedzialność za środowisko naturalne.

5. Model absolwenta:

W zakresie wiedzy:

- zna podstawowe wiadomości niezbędne w dalszym kształceniu i życiu,
- ma wiadomości o otaczającym świecie i zjawiskach w nim zachodzących,
- posiada wiedzę o zagrożeniach wynikających ze współczesnej cywilizacji, w tym o **zagrożeniach dla zdrowia wynikających z trwającej pandemii oraz zagrożeniu od środków psychotropowych i technologii komputerowej (cyberprzemoc),**
- zna kulturę, obyczaje i historię własnej miejscowości, regionu, kraju, **dziedzictwo cywilizacyjne Europy, w tym osiągnięcia duchowe i materialne,**
- zna normy zachowania i postępowania odpowiednie do wieku i sytuacji,
- poznaje różne zawody, przygotowuje się do trafnego wyboru drogi kształcenia.

W zakresie umiejętności:

- potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych i szukać wsparcia w razie potrzeby,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- umie stosować poznane wiadomości w życiu,
- **roztropnie korzysta w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych,**
- dzieli się swoją wiedzą i współpracuje w zespole,
- potrafi samodzielnie dostrzegać i rozwiązywać problemy,
- posiada umiejętności komunikowania i zachowania w różnych sytuacjach,
- potrafi okazać szacunek względem dorosłych,
- potrafi zachować się bezpiecznie.

W zakresie postaw:

- aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-kulturalnym szkoły i środowiska,
- ma poczucie własnej wartości, jest asertywny, **potrafi odmówić,**
- **przejawia wrażliwość na prawdę i dobro, przyjmuje postawę szlachetności i zaangażowania społecznego,**
- jest kulturalny, wrażliwy i tolerancyjny,
- przestrzega norm postępowania wobec rówieśników i dorosłych,
- szanuje siebie i innych,
- **dba o zdrowie fizyczne i psychiczne,**
- **uniką zagrożeń, w tym uzależnień od środków psychoaktywnych,**
- **przestrzega procedur obowiązujących w okresie epidemicznym,**
- **jest odpowiedzialny za środowisko naturalne,**
- optymalnie wykorzystuje swoje możliwości i talenty,
- jest dumny z przynależności do społeczności lokalnej i narodu polskiego.

6. Czynniki chroniące - mocne strony szkoły i środowiska, sprzyjające procesom rozwojowym i zdrowemu życiu:

- **stwarzanie warunków do podnoszenia poziomu nauczania i osiągnięcia sukcesu** wszystkim uczniom na miarę ich indywidualnych możliwości, motywując ich do wysiłku, a nauczyciele uwzględniają w pracy dydaktyczno-wychowawczej indywidualną sytuację ucznia,
- **angażowanie się uczniów w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych** (np. włączanie się w wolontariat, rozwijanie zainteresowań, udział w zajęciach pozalekcyjnych, organizacjach, reprezentowanie szkoły w zawodach i olimpiadach itp.),
- **zabieganie o dobry kontakt uczniów, nauczycieli i rodziców podczas nauki zdalnej,**
- **świadomość wychowawców odnośnie mocnych i słabych stron podopiecznych, zainteresowanie rozwiązywaniem problemów** i wzmożoną pracą nad integracją klas, motywacją i systematycznością uczniów; uczenie uczniów odpowiedzialności za siebie i swoje wybory,
- **wspieranie funkcjonowania ucznia w grupie rówieśniczej, pomaganie w okazywaniu sobie pomocy koleżeńskiej przez uczniów,**
- **wysoka frekwencja na zajęciach,**
- **zbieranie przez szkołę informacji od uczniów i rodziców, jakie są ich oczekiwania wobec szkoły,**
- **zajęcia wychowawcze i profilaktyczne – bogaty kalendarz wydarzeń szkolnych,**
- **organizacja pomocy psychologicznej –pedagogicznej adekwatnie do potrzeb,** wysokie efekty osiągane w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, autystycznymi,
- **dbałość o kulturę osobistą, odbiór kultury, wspieranie czytelnictwa wśród dzieci,**
- **silna więź uczniów z rodziną – uczniowie w większości podziwiają i cenią swoich rodziców,**
- **rodzice mają wysokie aspiracje edukacyjne w stosunku do dzieci,**
- **wieź z Kościołem,**

- więź ze szkołą i klasą – (90% dzieci uważa swoją klasę za zgraną – tak lub raczej tak),
- zdecydowana większość dzieci czuje się w szkole bezpiecznie,
- dobra baza materialna, dbanie o estetykę klas oraz bhp,
- dostosowanie szkoły do warunków pandemii,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym- zakres współpracy ze środowiskiem lokalnym jest bardzo szeroki i obejmuje różnorodne instytucje o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym, kulturowo-artystycznym i społecznym,
- wykorzystywane są zasoby szkoły i środowiska lokalnego.

7. Czynniki ryzyka - słabe strony szkoły i środowiska, utrudniające rozwój i sprzyjające dysfunkcjom oraz problemy do rozwiązania:

- słabsza odporność emocjonalna dzieci- już od wieku przedszkolnego,
- słabe radzenie sobie niektórych uczniów z emocjami i stresem,
- ograniczone kontakty między rówieśnikami,
- przypadki niekulturalnego odnoszenia się uczniów do nauczycieli i do siebie nawzajem,
- niska kultura wypowiedzi,
- przekora i niestosowanie się do norm,
- lekkomyślne zabawy podczas przerw,
- przypadki nadmiernego korzystania z komputera,
- słabe strony zdalnego nauczania: niektórzy uczniowie byli mało aktywni i niesystematyczni w nauce oraz z w odrabianiu zadań domowych. Z rozmów z rodzicami wynika, że podczas lekcji on-line zdarzały się przypadki grania w gry czy rozmów na czatach. Podczas nauki zdalnej uczniowie mieli problemy z Internetem i sprzętem (kamerka, mikrofon),
- wyręczanie w obowiązkach, usprawiedliwianie niedociągnięć dzieci przez rodziców.

V. Cele ogólne i szczegółowe:

- 1. Działalność wychowawcza** ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Celem szkoły jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje.
- 2. Działalność profilaktyczna** ma na celu wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenia i likwidowanie czynników zaburzających zdrowe życie.
- 3. Cele szczegółowe wyznaczają zadania przewidziane** do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach zajęć z wychowawcą oraz podczas innych wydarzeń i sytuacji wychowawczych. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach:
 - fizycznej (rozwój biologiczny),
 - psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny),
 - społecznej,
 - akcyjologicznej.

VI. Zadania wychowawczo – profilaktyczne i pożądane efekty ich realizacji:

1. Wychowanie do wartości.

Uczeń rozwija sferę duchową i moralną:

- chętnie bierze udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska,
- uczestniczy w edukacji kulturalnej i artystycznej,
- zna i stosuje zasady dobrego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach,
- jest wrażliwy na prawdę, dobro i piękno, **szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.**
- **poznaje kanony edukacji klasycznej, dziedzictwo cywilizacyjne Europy,**
- **uczestniczy w edukacji patriotycznej, nauczaniu historii oraz poznawaniu polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych**
- umie kontaktować się z ludźmi (opanowuje emocje, panuje nad uczuciami, ma szacunek dla innych, w tym niepełnosprawnych, ma szacunek dla cudzej własności, uczy się dobrych manier, umie rozwiązywać konflikty, potrafi być tolerancyjny, prawdomówny, odważny),
- umie ocenić własne zachowanie (zdolny do samokontroli, do planowania działań, do podejmowania coraz bardziej samodzielnych decyzji),
- zna i przestrzega przepisy szkolne i normy zachowania
- zna Konwencję o Prawach Dziecka,
- ma odpowiednią do wieku wiedzę o uzależnieniach i innych „pułapkach” wieku młodzieńczego (podkultury, dopalacze, Internet itp.),
- zna zasady Dekalogu,
- wie, kto może mu pomóc w razie potrzeby,
- zna postać i dokonania patrona szkoły – ks. Antoniego Podgórskiego.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć edukacyjnych, zajęć wychowania do życia w rodzinie, zajęć wychowawczych prowadzonych aktywnymi metodami, warsztatów, podczas pracy grupowej, działalności w organizacjach, uroczystości, konkursów, przeglądów artystycznych, w świetlicy szkolnej, w kontaktach osobowych.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: wrażliwość, uczciwość, **szlachetność**, odpowiedzialność, wiarygodność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, dobroć, samokontrola, świadomość swoich praw i praw innych, gotowość do uczestnictwa w kulturze, szacunek dla patrona szkoły.

2. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru kultury i sztuki, w tym upowszechnianie czytelnictwa.

Uczeń ma odpowiedni stosunek do pracy, rozwija się intelektualnie przygotowuje się do odbioru kultury i sztuki, wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu:

- jest sumiennie przygotowany do lekcji, dba o materiały szkolne, wykonuje zadania domowe,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach, umie pracować w grupie, jest systematyczny,
- chętnie udziela pomocy innym uczniom,

- potrafi słuchać z uwagą, potrafi się wypowiadać,
- zna i rozwija swe uzdolnienia i zainteresowania,
- rozwija swoje kompetencje informatyczne,
- umie korzystać z zasobów biblioteki,
- bierze udział w konkursach czytelniczych, literackich,
- bezpiecznie korzysta z technologii cyfrowych
- zna - podobnie jak rodzice - zagrożenia związane z użytkowaniem Internetu
- wie, gdzie ma możliwość zgłaszania sytuacji stanowiących zagrożenie związane z użytkowaniem Internetu
- doskonali umiejętność posługiwania się katalogami, informacją komputerową,
- przygotowuje prezentacje multimedialne, filmy, scenariusze, przedstawienia, referaty,
- zna zasady skutecznego uczenia się,
- zna swoje mocne i słabe strony,
- pełni różne funkcje i role,
- poszukuje wiedzy,
- umie korzystać ze źródeł informacji, uczy się je wykorzystywać,
- dba o piękno mowy ojczystej, poznaje literaturę,
- bierze udział w wydarzeniach kulturalnych,
- rozumie wartość wykształcenia jako inwestycji w samego siebie, czuje się odpowiedzialny za własną edukację
- ma szacunek do pracy, planuje własną przyszłość, przygotowuje się do wyboru szkoły ponadpodstawowej i zawodu,
- bierze udział w przedstawieniach teatralnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, projekcjach filmowych, wystawach, koncertach.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć edukacyjnych, doradztwa zawodowego, pomocy psychologiczno - pedagogicznej, zajęć wychowawczych, kół zainteresowań, w kontaktach osobowych, pracy w zespołach zadaniowych, w świetlicy szkolnej, w bibliotece, akcjach, m.in. „Cała Polska czyta dzieciom”, w ramach współpracy kulturalnej z instytucjami.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: odpowiedzialność, kreatywność oraz umiejętność pracy zespołowej, zdobywanie wiedzy i umiejętności na miarę możliwości, rozwój zainteresowań czytelniczych, artystycznych, przedmiotowych, systematyczność, chęć pomocy innym, adekwatny wybór dalszej drogi kształcenia.

3. Kształtowanie postaw obywatelskich, poszanowania historii, tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

Uczeń odnajduje swoje miejsce w rodzinie, w grupie koleżeńskej, w społeczności szerszej (lokalnej, regionalnej, narodowej, europejskiej):

- ma poczucie więzi z rodziną,
- umie wyrazić wdzięczność rodzicom,

- rozumie znaczenie i funkcje rodziny,
- dobrze czuje się w grupie koleżeńskiej, ma dobry kontakt z klasą,
- zna zasady dobrego wychowania,
- zna zasady kompromisu, wybaczenia, bezinteresowności,
- potrafi działać w samorządzie klasowym i szkolnym,
- jest zdolny do współpracy w środowisku społecznym,
- szanuje mienie prywatne i społeczne,
- zna instytucje lokalne i ich zadania,
- zna historię, walory naturalne, tradycję i kulturę miejscowości i regionu,
- **zna dziedzictwo Stefana Kardynała Wyszyńskiego**
 - zna i przestrzega ceremoniał szkoły,
 - dba o miejsca pamięci,
 - ma poczucie więzi z krajem ojczystym, szacunek dla państwa,
 - aktywnie i kulturalnie uczestniczy w obchodach świąt państwowych i innych wydarzeniach patriotycznych i obywatelskich,
 - poznaje kulturę innych narodów.

Formy realizacji: zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, wycieczki, uroczystości i spotkania klasowe, konkursy, uroczystości szkolne i środowiskowe, projekty, **rajdy, wycieczki edukacyjne.**

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: więź z rodziną, klasą, wspólnotą lokalną, patriotyzm, **zaangażowanie społeczne,** kultura osobista, szacunek dla innych ludzi, szacunek dla demokracji, państwa, dla innych narodów i kultur, poszanowanie dla **dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.**

4. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa, szczególnie w związku z trwającą pandemią oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Uczeń dba o swoje zdrowie, sprawność fizyczną i bezpieczeństwo:

- zna i przestrzega procedury obowiązujące w okresie pandemii
- rozumie, że ilość spędzanego czasu przed ekranem powinna być adekwatna do wieku
- przestrzega zasad higieny, docenia wartości estetyczne,
- rozumie znaczenie zdrowia fizycznego i psychicznego, potrafi o nie zadbać,
- wie, jak zadbać o zdrowie psychiczne – rozumie czym jest pozytywne myślenie
- widzi zależność między sposobem odżywiania się a zdrowiem,
- zna konsekwencje niewłaściwego odżywiania się i prowadzenia niezdrowego trybu życia,
- rozumie istotę przemian w okresie dorastania,
- rozwija swoją sprawność fizyczną,
- potrafi aktywnie wypełnić czas wolny,

- zna zagrożenia ze strony ludzi, umie zachować się w sytuacjach niebezpiecznych (numery alarmowe i do kogo się zwrócić w razie potrzeby),
- unika agresji i przemocy, w tym w „cyberprzestrzeni”,
- stosuje się do obowiązujących zasad i regulaminów,
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- przyjmuje postawę proekologiczną,
- chętnie uczestniczy w konkursach i imprezach sportowych, turystycznych,
- przestrzega zasad ruchu drogowego.

Formy realizacji: w ramach realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego i kształcenia specjalnego, zajęć wychowawczych, stosowania procedur zachowania w czasie pandemii, lekcji wychowania fizycznego, wychowania komunikacyjnego, w trakcie zajęć profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia: gier, zabaw, pogadanek, konkursów, działalności LOP, ZHP, zajęć w świetlicy szkolnej.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: zdrowie, sprawność, wytrwałość, umiejętność odmawiania i wyrzeczeń, umiejętność zdrowego spędzania czasu wolnego, dbałość o bezpieczeństwo **swoje i innych, odpowiedzialność za środowisko naturalne.**

5. Profilaktyka uzależnień.

Uczeń zna mechanizmy uzależnienia i szkodliwe działanie środków i substancji psychoaktywnych. Potrafi korzystać bezpiecznie z komputera:

- zna konsekwencje prawne i zdrowotne zachowań ryzykownych,
- jest świadomy mechanizmów i szkodliwości uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków (dopalaczy), szkodliwych pokarmów (tj. cukier, fast-food),
- potrafi odmówić w sytuacjach nacisku,
- jest świadomy korzyści i zagrożeń płynących z Internetu,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- rozumie, czym jest cyberprzemoc,
- zna swoją wartość, potrafi kontrolować własne emocje i radzić sobie ze stresem,
- zna i stosuje elementy mediacji,
- wie, jak reagować w sytuacjach zagrożenia i gdzie szukać pomocy,
- bierze udział w kampaniach społecznościowych, akcjach, warsztatach, konkursach tematycznych związanych z problematyką uzależnień,
- chętnie uczestniczy w oferowanych przez szkołę wydarzeniach, zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych (zajęciach alternatywnych wobec złych kontaktów, nudy, bezczynności).

Formy realizacji: wdrażanie programów wychowawczo - profilaktycznych, lekcje informatyki, zajęcia wychowawcze, warsztaty, współpraca z rodzicami, współpraca

z instytucjami, realizacja projektów, twórczość artystyczna, spotkania ze specjalistami, indywidualna opieka nad dziećmi i rodzinami dysfunkcyjnymi, zajęcia rozwijające, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów, rodziców i nauczycieli, pomoc materialna dla potrzebujących.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: odpowiedzialność za siebie i innych, umiejętność aktywnego spędzania wolnego czasu i bezpiecznego korzystania z komputera i in. środków komunikowania się, rozpoznawania i **unikania** sytuacji ryzykownych, dbanie o zdrowie psychiczne, wiedza jak oprzeć się presji grupy, wiedza gdzie i do kogo zwrócić się o pomoc.

VII. Innowacje, programy i projekty wychowawczo-profilaktyczne realizowane w szkole:

Realizowane są innowacje pedagogiczne:

- „Z ortografią za pan brat” – kl. V – VI;
- „Uczę się świata w j. angielskim” – kl. VII;
- „Od kodowania do programowania” – kl. I – III;
- „Ok zeszyt, czyli jak się uczyć?” – kl. II b
- „Bezpieczeństwo na drodze i pierwsza pomoc” – kl. IV – VIII i kl. I –III.

Programy Wychowania Zdrowotnego:

- Oddziały przedszkolne – program „Dzieciństwo bez próchnicy”;
- Klasy I – program „Klub bezpiecznego Puchatka”;
- Klasy 0 i I – Program Adaptacyjny „Jestem radosnym pierwszakiem”;
- Środowiskowy Program Wychowania Zdrowotnego w Szkole
- Od klasy IV – Program Profilaktyki Zdrowotnej dla Dziewcząt „Akademia dojrzewania - między nami nastolatkami”;

Inne programy wychowawczo-profilaktyczne realizowane w całości lub częściowo:

- Program profilaktyczny „Nie pal przy mnie proszę” (kl. III) i „Nie spal się na starcie (kl. VI – VIII)
- Program profilaktyczny: „Jak żyć z ludźmi”;
- Lekcje wychowawcze – wyd. Seventh Sea
- „Saper, czyli jak rozładować agresję?”;
- „Jak sobie radzić ze złością”;
- „Każdego można za coś pochwalić”;
- Zajęcia z cyklu „Grzeczność na co dzień”
- Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego
- Zajęcia wychowawcze dla uczniów do wdrażania przez wychowawców i pedagogów zgodne z zaleceniami MEN, zwłaszcza w czasie ewentualnego zdalnego nauczania (zmodyfikowane do warunków on-line):
- „Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów”. Materiał to kompendium wiedzy na temat rozpoznawania sytuacji zagrożeń i reagowania na nie. Poradnik jest przeznaczony dla dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców i uczniów.
<https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczenstwo-fizyczne-i-cyfrowe-uczniow--poradnik-men>
- Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego - Myślę pozytywnie” –(e podręczniki <https://myslepozytywnie.pl/publikacje/Program%20profilaktyczny%20dla%20szkoly%20podstawowej.pdf> i <https://myslepozytywnie.pl/baza-materiałow>), w tym przede wszystkim:

- budowanie pozytywnej atmosfery służącej zdrowiu psychicznemu,
- budowanie kompetencji miękkich: poczucia własnej wartości, asertywności, wyrażanie własnych potrzeb, efektywna komunikacja, jak słuchać?, jak mówić?, empatia i dostrzeganie potrzeb innych, zarządzanie własnym czasem, odnajdywanie się w grupie;
- radzenie sobie w sytuacjach trudnych: ze stresem, z agresją własną i zewnętrzną oraz przemocą, z negatywnym wpływem społecznym;
- wspieranie rozwoju duchowego: samokontroli i wytrwałości, refleksyjnego myślenia o sobie, rozwoju przez sztukę, planowanie swojego rozwoju, świadomość wyznawanych wartości, umiejętność wyciszania się i kontroli emocji;
- umiejętność krytycznego spojrzenia na wzorce medialne.

- Dziennik wdzięczności:

<https://www.youtube.com/watch?v=ynUa6Zfwexk&list=PL59i21HbpDTwizVZu-a0433Nh4mewxM40>

Programy ogólnopolskie:

- „Cała Polska czyta dzieciom”
- „Poznaj Polskę”
- „Owoce w szkole”;
- „Mleko w szkole”;
- „Śniadanie daje moc”;

VIII. Założenia ewaluacyjne

Przebieg realizacji programu będzie sprawdzany przez cały okres jego realizacji. W czerwcu Zespół Wychowawczy, we współpracy z dyrekcją szkoły i pedagogami, opracuje i przedstawi Radzie Pedagogicznej sprawozdanie z realizacji celów i zadań założonych w programie i opracuje wnioski do dalszej pracy. Pozwoli to ocenić zakres wykonanych działań i skuteczność działań wychowawczych i profilaktycznych, wprowadzić ewentualne zmiany w roku następnym. Z wynikami w formie raportu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

IX. Załączniki do Programu

Plany:

- wychowawców klas,
- pedagoga szkolnego i innych specjalistów,
- świetlicy szkolnej,
- Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji uczniowskich.